

ses. Potser és més feliç qui no conegui el millor. Els temps i els anhels canvien a impuls del progrés. En època de radiodifusió i aviació no s'embadalirien tan fàcilment les nostres pagesetes, encara que ni la carretera ni el camí veïnal no les deixés sovintejar el gaudi ciutadà.

La poesia brinca en el «sarau sense veles», car el presideix el sol, la lluna i la natura formosa, i, és tan àgil i pròdig son vol, que arreu arriba amb oportunitat i a tothom que l'espera l'aconhorta; per a tots té una besada generosa.

¿Quin relleu, quin encís tindria l'envelat sense la poesia? Volgueu veure-la estendre ses ales en el lloc destinat a improvisat saló així que comença la tasca dels enveladors i la cridòria de la mainada, que com ocellada els envolta.

S'alcen les antenes; es combinen les cordes i el velam. Com un pregó de festa gran, les banderoles irissades a pler del vent saluden rialleres la ciutat aimada. Sembla un vaixell immens que prepara un viatge per a transportar-vos a la regió encisadora. La nau que porta en son sí un tresor d'il·lusions i esperances, i com les serenors de la mar, fa oblidar angúnies, allunya nostalgies i treu enyorances.

Diuen que l'envelat, com cosa de l'antigor, és cridat a ju-

dici final i que les pròximes generacions en tindran esma com objecte de museu o peça arqueològica per ésser admirada en estampes i fotografies. Nosaltres no podem sentir aquest pessimisme, encara que enfoquem nostre objectiu en el cim allunyat de la tradició, la materialitat i l'èxtasi de la carn fresca.

L'envelat té a la nostra terra arrels molt fondes i una història que, tot renovant-se, s'empelta per a fer eterna la bella llegenda que anem teixint.

L'exotisme que emprem i ens anem assimilant podrà extreure i anul·lar algunes finors estilístiques. Potser veurem canviar-se un obligat de cornetí per uns excèntrics bramuls que la nostra música no té assenyalats en el pentàgrama. Potser degeneri quelcom la nostra clàssica harmonia al contagi d'un modernisme xiroi-americà i les influències musicals, *jazz-cock-tail*, enterboleixin la flameta de la nostra espiritualitat; però l'envelat no el podran arborar tots els llumins exòtics que s'hi apleguen ni li treuran son encís els modernismes rítmics i plàstics importats o manllevats. Hi ha quelcom que és etern en l'envelat. És l'esperit de la nostra terra.

CARLES COSTAS ALVAREZ

“Aquell” envelat

De les coses passades, hom en conserva un record restringit, minse i sots un caire completament personal i particular. No podem retornar a la nostra memòria un fet en tota l'amplitud de la seva realitat ni amb tota la veracitat relativa que tingué, sinó que havem de contentar-nos amb un punt de vista especial sots el que el copsàrem i baix la influència de l'estat d'ànim amb que el presidirem. Un fet, no una cosa, és l'Envelat. Un fet, per la sèrie de relacions que el lliguen amb les gents que el viuen o que l'han viscut. De faisó que l'Envelat és la concreció d'un estat d'ànim. Qui recorda l'Envelat a migdia, llavors que el sol el fa lluir per tots quatre costats i amagatzema en el seu interior una xafagor que torna l'aire irrespirable. L'hora de la dansa: suor, cosmètic, frou-froud'enagües emmidonades; l'hora solemnia dels prometatges i dels comareigs..... Altres rememoren l'Envelat en ocasió del ball de tarda, a mig sol: polseguera, tuf de multitud, sentor de cacauets i avellanes torrades, bruit de tir al blanc.... Altres el tenen fixat a la ment en el ball de nit: fortor d'acetilèn, més polsaguera que a la tarda, trepitjades sota l'aranya, ulls vermells de son...., i el darrer vals bressolat amb les primeres brises de la matinada.

Nosaltres enyorem una visió dolcíssima de l'Envelat. Una festa major a les darreries de setembre..... Un xàfec damunt de l'Envelat tota la tarda.... La catifa enrotllada i les cadires molles i impossible de seure-hi. Però a la nit, sota un cel ple d'estrelles pogué fer-se el ball del darrer dia de la festa major. I ballàrem fins que fou hora de tornar al nostre poble.

Cansats i amarats de suor, eixirem de l'envelat amb recança, puix que encara mancaven quatre balls per a acabar. Una ratxada d'aire fret i humid ens tornà a la realitat en un tancar i obrir d'ulls, i decidits, fent via per la foscor, emprenguérem el camí de casa.

La carretera, el mateix que els camps llindants, eren una immensa fanguera, i la matinada tenia ja la frescor de les diades tardorals. Caminàrem. I ara una, després una altra, dels arbres queien gotes de la pluja passada, entretingudes en el fullatge.... Un grill, un taup, i en mig de la fosca absoluta, la lluíssor blanquinosa de les voreres del camí. Ja oblidàvem l'Envelat i la festa; la son podia més que l'exaltament de les ballades....

En un revolt ens paràrem, com per a donar-nos compte de la nostra solitud. Quin silenci més corprenedor! La terra xopa, exhalava la sentor agre de la vegetació, barrejada amb la dels ceps a punt de la verema. Ens constatàrem sols, paorosament sols en mig dels camps i tant aprop de l'estel·lada que ens produïa la il·lusió d'oír el lleu bruit del parpellejar dels estels. Por?.... No; esfereïment de contemplar la immensa i negra solitud acompanyant-nos. Una ratxada d'aire, com en un deliri, ens feu oír melodies trunca-des; obrirem els ulls, afinàrem la vista.... Allà, lluny, l'Envelat encara lluía i de tant en tant les notes del cornetí es deixaven sentir. A l'Envelat encara bullia la festa; els giravolts de les ballades feien fremir els cors, mentre en aquell indret del camí on romaniem, la tardor començava a deixondir les primeres manyagues.

El contrast ens suggerí una imatge. La vida és així — pensàrem; — avui, febre de sol i de rialles; demà, solitud, grisor, recordances, lleus deixalles del què fou ahir.....

L'Envelat, per a nosaltres sempre serà aquell que a través d'una nit de setembre vegérem brillar allà baix, mentre l'alè tardoral empenyia el nostre vaixell cap el port de seguretat de la llar nostrada.

L'ALTRE

Juliol, 1932.